

Kérdez- zen — válaszo- lunk

A „madzagvasút” sorsa

A Magyar Televízió riportfilmet sugárzott az idén a tanyavilágban kigyúzó kisvasútról — az úgynevezett madzagvasútról. Mi lesz ennek a sorsa? — kérdezi Molnár József, Szeged, Tömörkény u. 2. szám alatt lakó olvasónk.

A MÁV szegedi igazgatóságának vezetője, Kiss Károly a következő felvilágosítást adta:

— Az országgyűlés által elfogadott közlekedéspolitikai koncepció alapján a közlekedési kormányzat a korszerű és egységes közlekedési rendszer kialakításán munkálkodik. Ennek során a keskeny nyomközű, kis forgalmú szegedi MÁV Kisvasúton — mint gazdaságtalan üzemen — a vasúti szállítás megszüntetését és a forgalomnak közútra történő áterelését irányozta elő.

— Ezen a vasútvonalon a személy- és áruszállítás volumene mind műszaki és technikai, mind gazdasági jellemzőiben a közúti gépkocsiszállítás adottságainak felel meg. A vasúti kapacitást a szállítási igények alapján még 20—30 százalékban sem lehet kihasználni. Ennek megváltozására a jövőben sincs kilátás. Ezt az elszállított utasok és áruk mennyiségének alakulása is félreérthetetlenül igazolja. A legutóbbi 10 esztendő alatt például az elszállított utasok száma az 1963 évi 689 335-ről 1972. évre 267 555-re; az elszállított áruk mennyisége az 1963. évi 70 651 tonnáról 1972. évre 42 862 tonnára csökkent, évről évre folyamatosan.

— A közlekedéspolitikai koncepció végrehajtási ütemterve szerint a szegedi MÁV Kisvasútat személy- és áruforgalmának közútra terelése 1975. január 1-re várható.

— Természetesen a forgalomáttérelését széles körű területi vizsgálatok előzik meg. Ezek folyamatban vannak. A területi munkabizottságok a vonzási kör-

zet teljes felmérését és elemzését már elvégezték. A vizsgálat anyaga jelenleg a forgalomszervező bizottság előtt van, a megyei tanács és közlekedési ágazatok érdekelt vezetői előtt. 1973 végéig dolgoznak ki ezek a testületek határozati javaslatot a forgalomáttérelés módozatára, előfeltételeinek megteremtésére. Minisztériumi koordinációs bizottság végleges javaslatát követően hoz majd a közlekedés- és postaügyi miniszter döntést az ügyben. A miniszteri utasítás kiadása után kerülhet sor 1974-ben az előfeltételek megteremtésére és utána a forgalom közútra terelésére.

— A forgalomáttérelés után a személyforgalmat autóbuszok, az áruforgalmat tehergépkocsik látják el, előreláthatólag a Volán 10. sz. Vállalat szervezésében. A vasúti csatlakozást Szeged és Kisvárdás állomásokon biztosítjuk. Az érintett közutakat — ahol szükséges — korszerűsítik.

— Az új közlekedési rend a jelenleginél gazdaságosabb lesz. Ugyanazt a személy- és áruszállítási feladatot, melyet a vasút kb. 170 millió forint értékű állóeszköz igénybevételével végzett, a közúti közlekedés a forgalomáttérelés után 50—60 millió forintos eszközökötessel látja el. Az érdekelt lakosság a jelenleginél kedvezőbb közlekedési szolgáltatásokat kap. Autóval gyakrabban közlekedhet a vonatknál, az áruszállítás háztól házig történhet stb.

— Hangsúlyozni kívánom, hogy a szegedi kisvasút forgalmának közútra terelése ügyében még csak a helyzet felmérése és értékelése történt meg. A döntés kialakítása még folyamatban van, azt majd a közlekedési, megyei tanácsai és minisztériumi fórumok hozzák meg.

Takarék- szövetkezetek városon?

A takarékszövetkezeti mozgalom az elmúlt másfél évtized alatt meg erősödött, rendszere bevált. A takarékszövetkezetekről szóló 29/1971. (VII. 23.) PM. sz. rendelet a városokban szigorú feltételeket szab az alakulásnak. Mi erről a Pénzügyminisztérium véleménye? — kérdezi dr. Vártó József, a Csongrád megyei takarékszövetkezeti titkárság vezetője.

A Pénzügyminisztérium titkárságának vezetője, Szántó Miklós válasza:

— A takarékszövetkezetekről szóló 29/1971. (VII. 23.) PM. sz. rendelet nem tartalmaz külön korlátozó rendelkezést a városokban alakuló takarékszövetkezetekre nézve. Ellenkezőleg, a jogszabály lehetővé tette új takarékszövetkezetek alakulását és már működő takarékszövetkezetek tevékenységének kiterjesztését olyan helységekre is, amelyekben a jogszabály hatályba lépéséig takarékszövetkezetek

nem működhetek. A 29/1971. (VII. 23.) PM. számú rendelet ugyanis a 30 ezer lélekszámot meg nem haladó helységekből, illetőleg működési területen a takarékszövetkezetek megalakulásának és működésének normatív feltételeit — meghatározott taglétszám és részjegyalap — vezette be; ezekkel a takarékszövetkezetek országos érdekképviseleti szerve; a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa és a többi érdekelt is egyetértett. Ezek a feltételek álláspontunk szerint a takarékszövetkezeti mozgalom megfelelő további kibontakozását lehetővé teszik. E rendelkezések alapján a pénzügyminiszter a közelmúltban több esetben adott ki új működési bizonyítványt olyan takarékszövetkezeteknek, amelyek működési területüket városra terjesztették ki.

— Meg kell azonban jegyezni, hogy a 29/1971. (VII. 23.) PM. számú rendelet 1. §-ának (2) bekezdése szerint: „Takarék-szövetkezetek alakítása elsősorban ott indokolt, ahol a lakosság pénzügyi szolgáltatások iránti igényei nem kielégítettek, illetve ahol ilyen irányú igényeinek jobb kielégítése érdekében ez szükséges, a lakosság takarékszövetkezet létesítését kezdeményezi és e célra hálaladó saját pénzeszközei is rendelkezésre bocsátani.” E jogszabályi rendelkezés: figyelembevétele népgazdasági érdek is. Ezen túlmenően hangsúlyozni kell, hogy szövetkezeti pénzügyi alapításához megfelelő pénzalap szükséges. Ezekre való tekintettel, továbbá mert a takarékszövetkezetnél elhelyezett betétek visszafizetéséért az állam szavatol, a nagyobb, a 30 ezer lélekszámot meghaladó helységekből a működési bizonyítvány kiadásához szükséges feltételeket (taglétszám, részjegyalap) a pénzügyminiszter — az összes körülmények figyelembevételével — esetenként állapítja meg.

— Miután a 42/1972. (XII. 27.) PM. számú rendelettel módosított és kiegészített 29/1971. (VII. 23.) PM. számú rendeletnek a takarékszövetkezetek megalakulásához és működéséhez szükséges feltételekre vonatkozó rendelkezései — a Pénzügyminisztérium álláspontja szerint — egyfelől indokoltak és szükségesek, másfelől e feltételek lehetővé teszik a takarékszövetkezeteknek — az állami érdekekkel összhangban álló — további kibontakozását, a Pénzügyminisztérium a közeljövőben e feltételeken nem kíván változtatni.

A szövetkezeti lakások fenntartásáról

A tanácsi értékesítési lakások tulajdonosaiból alakított lakásfenntartó szövetkezetek, továbbá a lakás-

építő szövetkezetekből alakuló lakásfenntartó szövetkezetek a kötelező felújítási alap képzésével és szövetkezeti önkormányzati szervezettel alkalmasak és garanciát jelentenek a lakóépületek állagának tervszerű megővására és karbantartására. Várható-e, hogy különösen az állami hitellel épült, többszintes lakóépületek tulajdonosait hasonló vagy azonos szervezetre ösztönzi, ami népgazdasági érdekből is fontos lenne? — kérdezi Kondoros János, a Csongrád megyei lakás-szövetkezeti titkárság vezetője.

Az Építésügyi- és Városfejlesztési Minisztérium lakás- és kommunális-ügyi főosztályvezetőjének, Soltész Lászlónak levelét adjuk válaszul:

A tanácsi értékesítési lakások tulajdonosaiból alakított lakásfenntartó szövetkezetek, továbbá a lakásépítő szövetkezetekből alakuló lakásfenntartó szövetkezetek ténylegesen alkalmasak a lakás tulajdonosai számára a lakóépületek tervszerű és szervezett formában való fenntartására (karbantartására és felújítására). Ezt a funkciójukat alapvetően azzal tudják betölteni, hogy a felújítási munkák költségeinek fedezetére — a vonatkozó jogszabályok előírása alapján — kötelesek felújítási alapot képezni.

— A szövetkezetek — a tagság elhatározásának megfelelően, önjelöltükre támaszkodva — a szövetkezeti lakóházak kezelésével, üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatos feladatok ellátására saját szervezetet (karbantartó részleget) hozhatnak létre, sőt egymással is társulhatnak. Az ezzel kapcsolatos kiadásokra a felújítási alapot legfeljebb 10 százalékát használhatják fel.

— A felújítási alapképzés kelendő biztonságot ad a lakások tulajdonosainak a tartozási költségek fedezéséhez. A tanácsi értékesítési lakásokat — az arra igényjogosultak — jelentős állami árkedvezményrel és szociálpolitikai kedvezményrel, 35 évi törlesztésre vásárolják meg. Az állam érdekeltsége tehát alapvetően megköveteli, hogy a nagyértékű lakások, lakóépületek megfelelő színvonalú fenntartása biztosított legyen. Ehhez is garanciát nyújt a felújítási alapképzés. Az így összegyűjthető összeg kiegészítéséért a lakás-szövetkezeti tagok részére az állam kedvezményes feltételekkel felújítási-tartozási kölcsönt is biztosít.

— A többszintes magánlakás-állomány (társasházi lakások, örökklások) jelentős részét má-

sik szervezeti formában, a társasház-tulajdonosok szabályai szerint tartják fenn a tulajdonosok, társasházközösségek. A fenntartás tárgyi (pénzügyi) és személyi (szervezeti) feltételeit e konstrukciónál is jogszabályok határozzák meg. Tekintettel azonban arra, hogy e konstrukcióban az állami preferenciák lényegesen alacsonyabbak, a fenntartási munkák feltételeinek biztosítására a garanciális követelmények ennek megfelelően igazodnak. A tulajdonos társak alapító okiratban kötelesek rögzíteni a szervezeti formát, és meghatározni a fenntartáshoz szükséges pénzügyi alapokat, illetve azok mértékét.

— A társasházakban levő lakások tulajdonosai tehát csak közzelvetve vannak kötelezve felújítási alapképzésre, de a lakások gondos megőrzése érdekében a tulajdonosok többsége ilyen célra takarékoskodik. Meg kell említeni, hogy a társasházakhoz is lehet tartozási kölcsönt felvenni, de a lakásfenntartó szövetkezetek esetében a kölcsönfeltételek kedvezőbbek.

— Egyetértünk azzal, hogy különösen az állami hitellel épült, többszintes lakóépületek tulajdonosait megfelelő szabályokkal ösztönözzük a népgazdasági érdekből is fontos felújítási célú takarékosagra. Az egyre növekvő volumenű lakásállomány, amely komoly nemzeti vagyont képvisel, szükségessé teszi, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozunk. Célunk az azonos elveken alapuló egységes szabályozás kialakítása. Amennyiben ehhez a feltételek megteremtődnek, és a szükséges felszintű döntés érke meg, sor kerülhet a javasolt ösztönző rendszerű szabályozására.

A kérdező és a válaszadó ugyanaz — a pótkérdés a következő: Miért nem jelölik meg már az év elején a tanácsi értékesítési lakóépületeket, illetve az igénylőket azzal együtt, hogy az év folyamán hol, mikor, milyen méretű lakást fognak a részükre kiutalni?

— A lakásfenntartó szövetkezetek előzetes megalakulását a hatályos rendelkezések lehetővé teszik. A megvalósítás gyakorlati lehetőségét azonban az egyes tanácsok konkrét lakásgazdálkodási feladatai, illetve annak összetevői (pl. a bontások volumene stb.) határozzák meg.

Még mindig tart a nyári szezon mind a kérdező, mind a válaszadási kedvben, így szokásos rovatunk ezúttal is rövidebb volt, mint kezdetben. Olvasóink figyelmét ismételt felhívjuk arra, hogy közérdekű, fontos kérdéseikkel szívesen fordulnak a minisztériumokhoz, főhatóságokhoz, országos hatáskörű szervekhez és tanácsokhoz. Gazdasági, politikai, kulturális, egészségügyi, városfejlesztési stb. kérdéseikre lapunkban adunk választ a legilletékesebb forrásokból. Kérdéseiket Délmagyarország Szerkesztősége,

6740 Szeged, Sajtóház

címre szíveskedjenek beküldeni,

Munkában a díszletasztalos

„Apró” ecsetvonások a díszleten

Az őr edéje